

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Marek Hattas, primátor mesta Nitra
Číslo materiálu:	1278/2022
Názov materiálu:	Priebežná správa o činnosti COMIN pre ľudí s dočasným útočiskom z Ukrajiny za obdobie od 28.2.2022 do 11.6.2022
Spracovateľ:	Ivona Fraňová- referent pre zahraničné vzťahy a spoluprácu
Napísal:	Ivona Fraňová- referent pre zahraničné vzťahy a spoluprácu
Prizvať:	Ivona Fraňová- referent pre zahraničné vzťahy a spoluprácu
Dátum rokovania MZ:	23.06.2022
Dátum vyhotovenia:	14.06.2022

Návrh na uznesenie:	„na osobitnej strane“
----------------------------	-----------------------

Podpis predkladateľa:	
------------------------------	--

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Nitre

p r e r o k o v a l o

Priebežnú správu o činnosti COMIN pre ľudí s dočasným útočiskom z Ukrajiny za obdobie od 28.2.2022 do 11.6.2022

b e r i e n a v e d o m i e

Priebežnú správu o činnosti COMIN pre ľudí s dočasným útočiskom z Ukrajiny za obdobie od 28.2.2022 do 11.6.2022

Dôvodová správa

Začiatkom roku NKN predložila správu o činnosti Kontaktného miesta pre pracovnú a vedomostnú mobilitu v Nitre (COMIN) za rok 2021 Mestskému zastupiteľstvu v Nitre. Vypuknutím vojnového konfliktu na Ukrajine sa činnosť COMIN-u rozšírila o krízové miesto pre ľudí s dočasným útočiskom utekajúcim pred vojnou na Ukrajine. Z tohoto dôvodu je potrebné priebežne informovať poslancov o aktivitách COMIN-u vyplývajúcich z potreby mesta zvládnuť nárast ľudí s dočasným útočiskom na území mesta Nitra.

Priebežná správa o činnosti COMIN pre ľudí s dočasným útočiskom z Ukrajiny za obdobie od 28.2.2022 do 12.6.2022

Komunitné centrum pre pracovnú a vedomostnú mobilitu v Nitre (COMIN) od októbra 2019 poskytuje služby pre cudzincov žijúcich, prípadne pracujúcich a študujúcich v Nitre. Od 28.2.2022, vznikom vojnového konfliktu na Ukrajine, sa muselo vedenie mesta rozhodnúť, ako zvládnuť nápor odídencom utekajúcich pred vojnou, ktorí do mesta prichádzali vo veľkom počte a žiadali o pomoc. Tak isto bolo potrebné riešiť aj požiadavky obyvateľov Nitry vzniknuté v takejto nečakanej situácii a problémy vzniknuté v súvislosti s vojnou v susednej krajine, na ktorú nebolo Slovensko pripravené. Na základe dobrej skúsenosti zo spoločného projektu mesta Nitra a Nitrianskej komunitnej nadácie, vedenie mesta činnosť COMIN rozšírilo o krízové riadenie, koordináciu aktivít a riešenie potrieb ľudí s dočasným útočiskom, ako aj o podporu a poradenstvo inštitúciám a obyvateľom pomáhajúcim odídencom z Ukrajiny.

Prvých 5 týždňov COMIN fungoval najmä ako krízové miesto pre ľudí s dočasným útočiskom prichádzajúcich do Nitry. Nárastom počtu odídencom sa z kapacitných dôvodov musel COMIN presťahovať z klientskeho centra MsÚ v Nitre do dočasných náhradných priestorov v DOMINE – centre voľného času. COMIN od začiatku zabezpečoval základné služby a pomoc odídencom pri vybavovaní ubytovania, stravy, materiálnej pomoci, lekárskej starostlivosti, dávok v núdzi, sociálnej pomoci, ako aj informovanie odídencom o ich právach a povinnostiach, poradensko - právnu pomoc nielen pre odídencom, ale i občanov Nitry a pre inštitúcie riešiace problémy v súvislosti s príchodom a pobytom odídencom.

V súvislosti s vojnovým konfliktom štát presunul na samosprávu veľa zodpovedností spojených nielen s krízovým, ale i integračným procesom spojeným s pravidelnou mesačnou evidenciou a zmenou adresy odídencom, integráciou detí do škôl, refundáciu nákladov za ubytovanie súkromným osobám, sociálne služby a i. Preťaženosť a jazyková bariéra pracovníkov mestského úradu si vyžiadala podporu a asistenciu COMIN-u jednotlivým odborom MsÚ v Nitre, ktorých agenda neúmerne narástla v súvislosti s vysokým percentom odídencom v meste. Taktiež zabezpečovanie stravy pre odídencom cez sociálnu výdajňu a agenda spojená s vydokladovaním nákladov od štátu, zriadenie a udržiavanie krízového ubytovania na Levickej ulici vyplývajúce z pokynov okresného krízového štábu je náročné a zaťažujúce pre pracovníkov mestského úradu, ktorí majú v kompetencii uvedené oblasti.

Činnosť COMIN-u prvý mesiac zabezpečovali dvaja pracovníci mestského úradu popri svojich bežných náplniach práce a dobrovoľníci. V súčasnosti už len jeden pracovník mestského úradu popri svojej bežnej pracovnej náplni zabezpečuje a nastavuje logistiku COMINu, personalistiku, nastavuje služby podľa aktuálnej situácie. K povinnostiam patrí ďalej zabezpečovanie spolupracujúcej platformy s verejnými aj súkromnými inštitúciami na lokálnej, regionálnej, medzinárodnej úrovni, komunikácia s partnermi zainteresovanými na riešení krízy a integrácie, koordinácia aktivít pre odídencom, zabezpečovanie publicity projektu a celkovej komunikácie COMINu voči verejnosti .

Poradensko-právnu činnosť pre odídencom zabezpečuje advokátka. Poradenstvo je poskytované aj našim inštitúciám, vrátane supervízie agendy poradenského centra pre odídencom a poskytovania právnej podpory pre partnerské organizácie zainteresované na riešení integračného procesu odídencom. Participuje na nastavovaní politiky integrácie a stratégie s vládnymi, mimovládnymi a medzinárodnými organizáciami - IOM (Medzinárodná organizácia pre migráciu), UNHCR (Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov), UNICEF (Detský fond OSN), MČK (Medzinárodný červený kríž) a i..

Pracovníci a dobrovoľníci zabezpečujú prvotný kontakt na zisťovanie potrieb klientov a zadeľovanie k jednotlivým stanoviskám (strava, ubytovanie, materiálna a potravinová pomoc, právne a pobytové poradenstvo, psychologické poradenstvo, pracovné/kariérne poradenstvo, pomoc pri získaní štátnej

a medzinárodnej finančnej podpory, pomoc pri riešení sociálnych problémov a sociálneho zabezpečenia detí, seniorov a invalidov, pomoc pri školskom integračnom procese), zber informácií, spracovanie informácií, vedenie štatistík, spracovanie reportov, prípravu podkladov na web a sociálne siete.

Rozšírením služieb COMINu pre ľudí utekajúcich pred vojnovým konfliktom na Ukrajine bolo potrebné rozšíriť hlavnú internetovú stránku www.comin.sk o subdoménu <https://ukrajina.comin.sk/>, ktorá bola a je určená predovšetkým pre ukrajinských vojnových odídenov, ktorí sa rozhodli pre pobyt v Nitre a okolí. Samostatné stránky tak umožnili operatívne reagovať a publikovať aktualizované informácie týkajúce sa základných aj rozšírených potrieb ukrajinských odídenov a napomáhajú tak rýchlemu a prehľadnému získavaniu potrebných informácií, zdrojov, kontaktov a ďalších súvisiacich odkazov. Stránky boli spustené 9. marca 2022. Od 15. marca 2022 boli do stránok vložené štatistiky návštevnosti Google analytics.

Z dôvodu okamžitej operatívosti sme do stránok doplnili automatický preklad obsahu, ktorý slovenský text prekladá do ukrajinského, anglického, nemeckého a francúzskeho jazyka. V prípade dôležitých a precíznych informácií pre ukrajinských občanov na stránke publikujeme PDF dokumenty na stiahnutie v ukrajinskom jazyku.

Súčasťou stránok sú tiež formuláre, fotogaléria, mapy jednotlivých inštitúcií a zariadení a stránky sú tiež pripravené aj na ďalšie rozšírené možnosti podľa vznikajúcich potrieb.

Najdôležitejším parametrom stránok je dôraz na aktuálnosť a prehľadnosť informácií, preto pri každej zmene, o ktorej sa pracovníci COMINu dozvedia sa zmena čo najskôr zapracováva do obsahu stránok. Najnovšie aktualizácie, informácie a aktuality zo stránok sú zdieľané pomocou sociálnych sietí a partnerov.

Na základe pravidelného monitorovania našej práce v COMIN-e medzinárodnými organizáciami (UNHCR, MČK, UNICEF) a poklesom počtu dobrovoľníkov sme získali prostredníctvom SHR (Slovenská humanitná rada) od apríla do konca septembra troch pracovníkov – psychológa, tlmočníka a sociálneho pracovníka. V súčasnosti obhajujeme potrebu navýšenia 3 pracovníkov na zabezpečenie prevádzky COMIN-u a terénnych sociálnych služieb cez UNHCR. Pracovníci sa na mestskom úrade striedajú pri asistencii/mediácii jednotlivým odborom mesta, v rámci agendy ktorú samospráva prebrala od cudzineckej polície podľa zákona o azyle (zmena adresy, oznamovacia povinnosť pobytu, kontrola a zber ubytovacích zmlúv a výkazov od ubytovateľov v klientskom centre) a poskytujú asistenciu/mediáciu klientom priamo v teréne.

Priamo na prevádzke COMIN-u poskytujeme informácie k stravovaniu, ubytovaniu, materiálnej/finančnej pomoci, pomoc pri hľadaní práce, pomoc pri hľadaní školy pre dieťa, komunikácia s príslušnými úradmi a organizáciami (UPSVAR, UNHCR, školy, zamestnávateľia,), pomoc pri kontakte so štátnou a mestskou políciou a inšpektorátom práce, pri zabezpečovaní voľnočasových aktivít a iné. Súčasťou našej práce je vybavovanie emailových a telefonických dopytov a komunikácia na sociálnych sieťach, zabezpečovanie telefonickéj pohotovosti mimo úradných hodín. Hlavným komunikačným nástrojom mesta s verejnosťou je webová stránka ukrajina.comin.sk a sociálne siete, ktorých obsah pravidelne aktualizujeme, vyhodnocujeme prostredníctvom pravidelných analýz a správania sa klientov na soc. sieťach a webe. Zároveň koordinujeme a vytvárame podmienky pre integračné aktivity zamerané na voľnočasové aktivity, športové a kultúrne aktivity, jazykové kurzy, materiálnu a potravinovú pomoc s organizáciami pôsobiacimi v meste Nitra.

Nakoľko má Nitra po Bratislave druhú najpočetnejšiu komunitu ľudí s dočasným útočiskom z Ukrajiny, je potrebné tejto problematike zo strany kompetentných venovať zvýšenú pozornosť. Napriek tomu, že od začiatku vojny sa vrátil určitý počet odídenov na Ukrajinu, tak stále prichádzajú ľudia do Nitry aj z vojnu najviac zasiahnutých oblastí, ktorí sú odkázaní na materiálnu, potravinovú a finančnú pomoc. Zároveň sa mení štruktúra a potreby odídenov, ktorí často krát nemajú v Nitre rodinné ani iné väzby, na rozdiel od odídenov, ktorí prichádzali v prvých týždňoch vojnového

konfliktu. Odídenci prichádzajúci v súčasnosti sú viac odkázaní na pomoc organizácii a inštitúcii a zároveň sa zmešuje predpoklad, že sa po zlepšení situácie vrátia do domovskej krajiny, pretože ich domovy boli zničené. Pokračujúcou úlohou COMINu je poskytovať najmä tejto kategórii odídencov komplexné krízové a integračné poradenstvo.

Štatistika ľudí s dočasným útočiskom z Ukrajiny podľa okresov (od 3.marca do 11.mája 2022):

Nitriansky kraj	Komárno		441
	Levice		743
	Nitra		3230
	Nové Zámky		967
	Šaľa		639
	Topoľčany		474
	Zlaté Moravce		238
Nitriansky kraj spolu			6732